

Gordani Veličković je, dok ga je učila, ovaj posao delovao veoma interesantno, a taj osećaj nije izgubila ni posle više godina rada u zaštitnoj opremi i sa kacigom. Slična je situacija i sa Dragicom Ljujić, koja bi ga, da može opet da bira čime će se baviti, stavila na vrh svoje liste željenih zanimanja.

Kvalitet rada ovih žena je prepoznat, pa one sada zavaruju prototipe, prve primerke proizvoda na osnovu kojih će se raditi serijska proizvodnja. Na testiranjima u Nemačkoj, na koja se njihovi radovi redovno šalju, uvek prolaze sa visokim ocenama.

Ukupnom zadovoljstvu ovih dama ne doprinosi samo ljubav prema poslu, već i dobra atmosfera u radnom kolektivu kompanije Wacker Neuson, u kome osim njih radi još šest žena na takozvanim "muškim" poslovima predzavarivanja, zavarivanja, mašinske i završne obrade metala. Ističu da im mnogo znači izuzetno korektan odnos poslodavca prema zaposlenima, kao i poštovanje i podrška koju dobijaju od svojih kolega.

Osim zavarivanja, žene u Srbiji ne prezaju ni od rada na ostalim poslovima koji se tradicionalno smatraju "muškim". Radmila Kokanović je zaposlena kao električarka u Panonskim termoelektranama. Ona se za ovo zanimanje školovala jer u vreme kad je stasala za srednju školu u njenom rodnom mestu u Bosni i Hercegovini nije bilo mnogo drugih izbora. "Ispostavilo se da sam pametno izabrala struku. Pre svega zato što čovečanstvo ne može da funkcioniše bez električne energije te će naša stručnost uvek biti potrebna tržištu, ali i zato što su zanati i u vreme kada sam ja upisivala školu, kao i danas, na ceni", kaže Radmila, kojoj posao električarke uopšte nije težak, i zato bi ga, da može, ponovo odabrala.

Više informacija možete dobiti na adresi:

GIZ VET projekat
E giz-edu@giz.de
I www.giz.de

O PROJEKTU

Projekat "Reforma srednjeg stručnog obrazovanja u Srbiji" finansira nemačka vlada, a po nalogu nemačkog Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj sprovodi Nemačka organizacija za međunarodnu saradnju GIZ u saradnji sa Ministarstvom od ciljeva projekta je poboljšanje imidža zanata u društvu, kao i promocija zanatsko-tehničkog obrazovanja među mladima. U saradnji sa GIZ projektom "Profesionalna orijentacija u Srbiji" radi se i na informisanju devojčica o zanimanjima u kojima su žene manje zastupljene i na njihovom osnaživanju da prilikom odabira budućih profesija ne podležu stereotipima, već da se rukovode ličnim interesovanjima i talentima.

Spomenik od aluma

giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Република Србија
Министарство просвете, науке и
технолошког развоја

Žene uspešne u proizvodnim zanatima

NE POSTOJE MUŠKI POSLOVI

Sa rastom broja zaposlenih žena širom sveta, promenilo se i poimanje takozvanih "muških" i "ženskih" zanimanja. Žene su dokazale da mogu da rade svaki posao za koji se odluče, bilo da je reč o vojsci, o upravljačkim pozicijama u preduzećima ili o proizvodnim zanimanjima.

Razvoj tehnologije je velikom broju žena omogućio da se bave zanimanjima koja su do nedavno bila rezervisana isključivo za muškarce. Najbolji primeri za ovu tvrdnju su Slađana Stojanović, Gordana Veličković, Slađana Mladenović, Slavica Tomić i Dragica Ljujić, zavarivačice iz kragujevačkog ogranka nemačke kompanije Wacker Neuson. Gordana i dve Slađane ovaj posao rade već sedam godina, a Slavica i Dragica pet, i kažu da im on više odgovara od mnogih drugih koje su prethodno obavljale, kao što su trgovina, šivenje, zlatarstvo, obućarstvo, kuvanje itd. Činjenica je da je posao zavarivača i zavarivačica veoma tražen i, za današnje prilike dobro plaćen, što je predstavljalo ključne razloge da se ove sposobne žene opredele za ovo zanimanje.

Prema rečima Bojana Andrića, njihovog mentora koji ih je i naučio ovom zanatu, Slavica, Dragica, Slađana i Gordana su među najboljim zavarivačima u firmi: "Imaju mirnu ruku, precizne su i veoma disciplinovane. Ranije se zavarivanjem nije bavilo mnogo žena, ali sada, kada su zaposlenima u fabrici obezbeđeni kranovi i pomoćne mašine za dizanje teških predmeta, te fizička snaga nije više prelomni faktor, sve više se iskazuju kvaliteti ženske radne snage".

Iako ih sada uvažavaju kao kvalifikovane radnice, pre nekoliko godina, kada su odlučile da se bave ovim poslom, ljudi iz njihovog okruženja ih nisu shvatali ozbiljno. Dragici su govorili da neće moći da obavlja ovaj posao, a Gordani čak mnogi nisu ni verovali da će postati zavarivačica. Jedino je Slađana Stojanović imala podršku muža, koji je takođe zavarivač i po čijem nagovoru se i prijavila na obuku koju je kompanija Wacker Neuson organizovala. "Pošto mi nisu tražili ni određene godine ni prethodno iskustvo već samo 'dobru volju' da učim, odlučila sam da ipak prođem obuku za zavarivačicu. Ispostavilo se da mi je moje obrazovanje za šnajdera bilo veoma korisno jer sam i bez mnogo vežbe umela da držim pravac", kaže Slađana.

U međuvremenu se sve promenilo – danas njihovi prijatelji i porodica ne vide ništa neobično u tome što one rade sa plamenom. "Mišljenje da žene ne mogu da se bave zavarivanjem je predrasuda. Možda ovaj posao nije fizički lak kao što je sedenje u kancelariji, ali on svakako nije ni toliko težak da ne možemo da ga obavljamo kvalitetno. Što se tiče rizika od povređivanja, ako imate dobru opremu i poštujete mere zaštite na radu, on je sveden na minimum. Mišljenje da je ovo 'muški posao' je stereotip, ovo je pre svega posao za osobe mirne ruke, sa dobrom koordinacijom i odličnim refleksima, bez obzira na pol", kaže Slavica Tomić.